

De Voorlopers

In 2030 moet Nederland voor de helft CO₂-vrij zijn en in 2050 moeten we het bijna helemaal zonder fossiele energie doen. In 2019 werkten we 8,6% van onze energie duurzaam op, waarvan meer dan de helft uit biomassa. Gelukkig dienen zich voorlopers aan om de ambities op dit vlak te versnellen. Neem de olie-maatschappijen (jazekeer!) Repsol en British Petroleum (beiden willen klimaatneutraal zijn in 2050), energiebedrijf Vattenfall (binnen één generatie CO₂-vrij), Volvo (in 2040 klimaatneutraal) en investeerder Black Rock (7000 miljard vermogen, wil klimaattransitie centraal stellen bij beleggen). Hoopvol, maar onvoldoende en vooral te langzaam. Het is 1 minuut voor 12. Met vrijblijvendheid gaan we het niet redden, er is op alle niveaus - mondiaal (VN)/continentaal (EU), nationaal en regionaal/steden - regie nodig.

Doelen stellen zonder onderliggende maatregelen zijn te vrijblijvend, zoals de 1,5-2 graad opwarming (VN) of de 'Green Deal' (EU). Het zijn inspanningsverplichtingen in plaats van resultaatverplichtingen. Het is effectgericht beleid, niet gekoppeld aan bronbeleid. En nog steeds gaat er meer geld naar fossiel dan naar duurzame bronnen. Zelfs de subsidie voor het stoken van biomassa en CCS moet gezien worden als het in stand houden van fossiel. Deze en andere perverse stimulering moet stoppen. Saillant in dit verband is wat te doen met het vliegen en de zeescheepvaart. Beide vliegen/varen op brandstof waarop geen belasting wordt betaald. En niemand is 'eigenaar' van het grootste deel van hun emissies. Biomassa verbranden is slechts op papier duurzaam door de wijze van berekenen van de emissies (in land van oogst, niet waar wordt verbrand). De EU wil vasthouden aan emissiehandel terwijl CO₂-belasting veel effectiever is.

Landen zijn uiteraard mede verantwoordelijk van wat er internationaal geregeld wordt. De slachtofferrol die zij aannemen, ook Nederland, is veelal misplaatst. Daarnaast kun je veel op nationaal niveau aanpakken. Zo heeft Nederland met alle 'stakeholders' een 'Klimaatakkoord' gepolderd. Daardoor is dit niet kosteneffectief, maar nog steeds heel betaalbaar. Het is nu alweer een tijd stil rond klimaatverandering of het moet de treurige publiekscampagne 'Iedereen doet wat' zijn. En dat

terwijl het Rijk talloze mogelijkheden laat liggen. Dan denk ik in de eerste plaats aan stoppen met de subsidie op het stoken van biomassa, blijvers laten opdraaien voor de afsluitkosten van gas en internetaankopen alleen boven bepaalde afmetingen en gewicht laten bezorgen.

Het Rijk verwacht bovendien veel van de gemeenten. Deze moeten uiterlijk december 2021 met een Transitie Visie Warmte komen. Dertig Regionale Energie Strategieën zijn in ontwikkeling. Veel mensen zijn al begonnen met isoleren, warmtepompen en zonnepanelen. Mijn advies is om alleen de simpele maatregelen te treffen en te wachten op 'maatwerk' per buurt of straat. Veel efficiënter.

Of we klimaatverandering op tijd kunnen keren is zeer de vraag, ondanks hoopgevende signalen en het gegeven dat transities vaak exponentieel verlopen. En wat gaan we doen als de coronacrisis voorbij is? Pakken we met een vergelijkbare energie een radicale herziening van ons leven op of gaan we zo snel mogelijk op de oude voet verder en kiezen we voor een 'Plan B*'?.

Johan (Dwar)Sliggers

*Voor Plan B lees de laatste column van het boek 'Geen spoor zonder DwarSliggers' met columns die in Tijdschrift Milieu hebben gestaan.

Geen spoor zonder DwarSliggers

Het boek met de ruim 100 gebundelde columns van Johan Sliggers is nog beschikbaar zolang de voorraad strekt. Het boek geeft een inzicht in hoogte- en dieptepunten van het Nederlandse milieubeleid de afgelopen 12,5 jaar. Voor VVM-leden geldt de kostprijs van € 13,50 (incl. verzendkosten) over te maken op NL66ABNA0842408967 t.n.v. Johan Sliggers o.v.v. van 'DwarSliggers' met vermelding van de adresgegevens waar het boek naartoe moet.

